

Powstanie 1863. Represje i pamięć.

Międzynarodowa konferencja naukowa

W 160. rocznicę wybuchu powstania styczniowego

Warszawa, Instytut Historii UKSW, 18-19 stycznia 2023 r.

ORGANIZATORZY: Instytut de Republica, Instytut Historii UKSW

KOMITET ORGANIZACYJNY:

ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk – przewodniczący

Joanna Gepfert, Instytut De Republica

Łukasz Gołąb, Instytut De Republica

dr hab. Artur Górak – sekretarz

dr hab. Rafał Łatka

prof. dr hab. Jolanta Małgorzata Marszałska

DZIEŃ PIERWSZY 18 stycznia 2023 roku (środa)

9.00-9.20	otwarcie konferencji
9.20-11.30	SEKCJA I. Reakcja europejskiej opinii publicznej na powstanie styczniowe
9.20-9.40	dr hab. Henryk Głębocki (Uniwersytet Jagielloński) <i>Powstanie styczniowe w działaniach propagandy rosyjskiej na Zachodzie</i>
9.40-10.00	Edward Castleton (Université de Franche-Comté, France) <i>Francophone Responses to the 1863 Insurrection and the Case against Polish independence/Rosyjska propaganda i frankofońska lewica wobec powstania 1863 r.</i>
10.00-10.20	prof. Andrzej Szwarc (Uniwersytet Warszawski) <i>Rosjanie o powstaniu styczniowym - przegląd stereotypów</i>

- 10.20-10.40**   **prof. Stanisław Wiech** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)
Powstanie styczniowe w oczach Rosjan na przykładzie wybranych pamiętników
- 10.40-11.00**   **prof. Wiesław Caban** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)
Zesłańcy syberyjscy doby międzypowstaniowej wobec 1863 roku
- 11.00-11.30**   dyskusja
- 11.30-12.00**   przerwa kawowa
- 12.00-17.30**   **SEKCJA II. Narastanie wrzenia i irredenta styczniowa**
- 12.00-12.20**   **dr hab. Jacek Legieć** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)
Adres szlachty guberni podolskiej z września 1862 r. i jego konsekwencje.
- 12.20-12.40**   **prof. Olena Baczyńska** (Odeski Uniwersytet Narodowy im. Ilii Miecznikowa, Ukraina)
Na tropie irredenty polskiej w Kraju-Południowo-Zachodnim Imperium Rosyjskiego
- 12.40-13.00**   **doc. Aleksander (Aleś) Radziuk** (Europejski Instytut Humanistyczny w Wilnie, Białoruś)
Manifestacje religijno-patriotyczne w latach 1861-1862 na Grodzieńszczyźnie.
- 13.00-13.20**   **prof. Siergiej Tokć**, (Uniwersytet Warszawski, Grodno, Białoruś)
Powstańcy 1863 roku z Grodzieńszczyzny: próba analizy składu społecznego i osobistej ich motywacji do udziału w walce
- 13.20-14.20**   przerwa obiadowa
- 14.20-14.40**   **dr hab. Krzysztof Latawiec** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
Rosyjski aparat represyjny w Królestwie Polskim w czasie powstania styczniowego i po jego upadku-rzecz o naczelnikach wojenno-policyjnych w latach 1863-1866

- 14.40-15.00**   **dr Adam Buława** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
Kaukazczycy w Powstaniu Styczniowym. Weterani Wielkiej Wojny Kaukaskiej na czele oddziałów partyzanckich 1863-1864 r.
- 15.00-15.20**   **dr Michał Górny** (Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą)
Interdyscyplinarna analiza broni palnej powstańców styczniowych
- 15.20-15.40**   przerwa kawowa
- 15.40-16.00**   **dr hab. Dariusz Tarasiuk** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
Represje carskie wobec uczestników powstania styczniowego w powiecie lidzkim
- 16.00-16.20**   **prof. Igor Kriwoszeja, mgr Olga Gonczarowa** (Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Humaniu, Ukraina)
Losy majątków szlachty polskiej guberni kijowskiej po powstaniu Styczniowym 1863 r.
- 16.20-16.40**   **dr Olga Barvinok** (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, Ukraina)
Konsekwencje powstania styczniowego 1863-1864 dla samorządu szlacheckiego w południowo-zachodniej części Imperium Rosyjskiego
- 16.40-17.30**   dyskusja

DZIEŃ DRUGI
19 stycznia 2023 roku (czwartek)

- 9.00-11.00**   **SEKCJA III. Represje**
- 9.00-9.20**   **prof. Jolanta M. Marszalska** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
*„Upadek, który pozostawia po sobie następstwa żywotne jest zwycięstwem”.
Supresja klasztorów po powstaniu styczniowym w Królestwie Polskim*

- 9.20-9.40**   **ks. prof. Waldemar Graczyk** (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)
Represje popowstaniowe wobec duchowieństwa diecezji płockiej
- 9.40-10.00**   **dr hab. Artur Górak** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
Powstańcy styczniowi w rotach aresztańskich Rosji europejskiej
- 10.00-10.20**   **dr hab. Mariusz Kulik** (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk)
Losy powstańców styczniowych - byłych oficerów armii rosyjskiej
- 10.20-10.40**   dyskusja
- 10.40-11.00**   przerwa kawowa
- 11.00-15.30**   **SEKCJA IV. Pamięć**
- 11.00-11.20**   **prof. Eugeniusz Niebelski** (Katolicki Uniwersytet Lubelski)
Leona Bratyńskiego powstańcze i zesłańcze losy 1863 r.
- 11.20-11.40**   **dr hab. Mariusz Korzeniowski** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
Powstanie styczniowe w świetle wspomnień Wacława Lasockiego
- 11.40-12.00**   **dr hab. Lidia Michalska–Bracha** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)
Popowstaniowe losy Józefa Kajetana Janowskiego- sekretarza Rządu Narodowego. Okres lwowski. 18/19
- 12.00-12.20**   **dr Robert Matysik** (Uniwersytet Jana Kochanowskiego)
Poglądy Agatona Gillera na kwestię włościańską w Powstaniu Styczniowym, 18/19

- 12.20-12.40**   **dr Olga Mastanica-Stankevic** (Instytut Historii Litwy, Wilno, Litwa)
Wilnianki w powstaniu i o powstaniu styczniowym: pamięć traumatyczna czy heroiczna?
- 12.40-13.20**   przerwa obiadowa
- 13.20-13.40**   **dr hab. Dariusz Szewczuk** (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
Rola powstania styczniowego w szkolnej edukacji historycznej
- 13.40-14.00**   **dr Dymitry Matwiejczyk**, (Narodowe Historyczne Archiwum Białorusi)
O wpływach pozanaukowych na rozwój białoruskiej historiografii powstania styczniowego
- 14.00-14.20**   **dr Emil Noiński** (Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku)
Anna z Trauguttów Korwin-Juszkiewiczowa (1853-1938) i kult powstania styczniowego w II Rzeczypospolitej.
- 14.20-14.40**   **Gleb Horodecki** (Witebsk, Białoruś)
Urodzony na granicy. Problem białoruskiej tożsamości narodowej od powstania styczniowego do protestów 2020 roku
- 14.40-15.30**   Dyskusja
podsumowanie i zamknięcie obrad